

GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC TỔ TIẾT KIỆM VÀ VAY VỐN HƯỚNG ĐẾN PHÁT TRIỂN CỘNG ĐỒNG BỀN VỮNG

Đỗ Văn Toàn

Khoa Xã hội học và Công tác xã hội, Trường Đại học Đà Lạt

Tóm tắt. Trong phát triển cộng đồng hiện nay, mục tiêu nâng cao năng lực và phát triển các nguồn vốn cộng đồng thông qua hoạt động của các chương trình chính sách an sinh xã hội là một trong những chiến lược được quan tâm lồng ghép triển khai hướng đến cộng đồng tự lực. Đặc biệt là vai trò quan trọng của các tổ/ nhóm tự nguyện trong cộng đồng hướng đến phát triển bền vững. Dựa trên số mẫu điều tra 356 thành viên tham gia vay vốn, kết quả nghiên cứu cho thấy các giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động của tài chính vi mô thông qua các tổ Tiết kiệm và vay vốn như giải pháp thúc đẩy vai trò của các tổ chức cung cấp dịch vụ tài chính và quản lý; giải pháp nâng cao vai trò của cán bộ phụ trách cấp xã và các tổ trưởng; giải pháp nâng cao chất lượng các nội dung sinh hoạt trong tổ; và giải pháp phát triển kỹ năng cũng như năng lực của các thành viên tổ Tiết kiệm và vay vốn. Đây chính là những giải pháp quan trọng để phát triển năng lực cộng đồng nhằm huy động sự tham gia tự nguyện của người dân vào các hoạt động mang lại lợi ích cho cộng đồng và hướng đến phát triển cộng đồng một cách bền vững.

Từ khóa: phát triển bền vững, phát triển cộng đồng, tài chính vi mô, tiết kiệm và vay vốn, tổ chức chính trị - xã hội.

1. Mở đầu

Tài chính vi mô là loại tín dụng dành cho người nghèo, là việc cấp cho người nghèo các khoản vay rất nhỏ, nhằm mục đích giúp họ tham gia vào các hoạt động sản xuất hoặc khởi tạo các hoạt động kinh doanh nhỏ [1]. Mục tiêu đầu tiên và xuyên suốt của tài chính vi mô là mở rộng sự tiếp cận tài chính phục vụ những đối tượng dễ bị tổn thương như người nghèo, người dân tộc thiểu số, tạo cơ hội về việc làm thông qua việc mở rộng các doanh nghiệp nhỏ, tăng hiệu quả công việc cũng như tăng thu nhập cho một số nhóm người, đặc biệt là phụ nữ và người nghèo, làm giảm sự phụ thuộc của các hộ gia đình ở nông thôn, đa dạng hóa các hoạt động tạo thu nhập, nâng cao chất lượng cuộc sống và hướng đến phát triển bền vững. Tài chính vi mô ở bài viết này đề cập đến khoản vay của Ngân hàng Chính sách xã hội - tổ chức cung cấp dịch vụ tài chính vi mô chính thức lớn nhất và điển hình nhất hiện nay, ủy thác cho tổ chức chính trị - xã hội như Hội phụ nữ, Hội nông dân, Đoàn thanh niên, Hội cựu chiến binh thông qua mô hình hoạt động theo tổ Tiết kiệm và vay vốn triển khai ở huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng.

Trên thế giới hiện nay có nhiều công trình nghiên cứu cho thấy những tác động của hoạt động tài chính vi mô đến phát triển năng lực cộng đồng như Diaz và Hector Luis (2007) [2], Horvath (2001) [3], Larance (1998) [4] hay đến phát triển các nguồn vốn tạo dựng sinh kế bền vững như Habte (2016) [5], Namrata Anand (2013) [6], Alexander Ferka (2011) [7], Kuhinur, Rokonzaman (2009) [8], Eoin Wrenn (2007) [9]. Ở Việt Nam có một số nghiên cứu liên quan

Ngày nhận bài: 22/6/2020. Ngày sửa bài: 29/7/2020. Ngày nhận đăng: 10/8/2021.

Tác giả liên hệ: Đỗ Văn Toàn. Địa chỉ e-mail: toandv@dlu.edu.vn

như Hà Thị Ân (2012) [10], Nguyễn Kim Anh và cộng sự (2011) [11], Đặng Ngọc Quang (2009) [12]. Những nghiên cứu trên kết quả đều cho thấy những tác động của hoạt động tài chính vi mô đến phát triển năng lực cộng đồng hay phát triển các nguồn vốn trong sinh kế bền vững. Các nghiên cứu đều đưa ra các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động tài chính vi mô thông qua các tổ Tiết kiệm và vay vốn với quan điểm từ nhà nghiên cứu dựa trên kết quả nghiên cứu thực trạng, chứ không phải là giải pháp xuất phát từ người trong cuộc (đối tượng thụ hưởng chính sách an sinh xã hội).

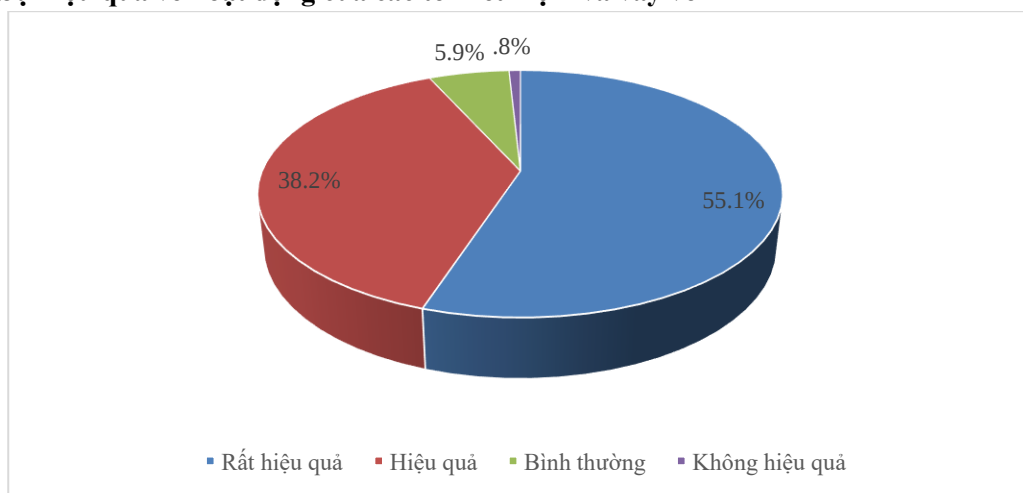
Trong chiến lược phát triển hiện nay, con người được xem là trung tâm của phát triển, vì vậy nâng cao năng lực và phát triển các nguồn vốn trong cộng đồng thông qua hoạt động của các chính sách an sinh xã hội là chiến lược rất quan trọng trong phát triển cộng đồng. Nghiên cứu này, trọng tâm đưa ra các giải pháp phù hợp xuất phát từ người trong cuộc (các thành viên vay vốn – đối tượng thụ hưởng chính sách an sinh xã hội) để nâng cao hiệu quả hoạt động của các tổ Tiết kiệm và vay vốn trong việc đáp ứng nhu cầu của các thành viên, tạo ra sự thay đổi năng lực trong quá trình tham gia về sự hiểu biết, kỹ năng và sự tham gia tự nguyện của các thành viên vào các hoạt động trong cộng đồng góp phần nâng cao năng lực cộng đồng, phát triển các nguồn vốn hướng phát triển cộng đồng một cách bền vững.

Về phương pháp nghiên cứu, trọng tâm là nghiên cứu điều tra xã hội học với lượng mẫu là 356. Đơn vị chọn mẫu là thành viên thuộc các tổ Tiết kiệm và vay vốn thuộc các tổ chức chính trị - xã hội quản lý dưới sự ủy thác của Ngân hàng Chính sách xã hội huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng. Phiếu thu thập thông tin được thiết kế chung cho đối tượng là thành viên các tổ Tiết kiệm và vay vốn tham gia vay vốn thuộc 04 xã đại diện cho 04 tiểu vùng khu vực kinh tế trong huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng (Liên Hiệp; Ninh Gia; Bình Thạnh; và Tà Hine). Các xã chọn đều có người dân tộc thiểu số, trong đó xã Tà Hine người dân tộc thiểu số chiếm 98%.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng hoạt động của các tổ Tiết kiệm và vay vốn hướng đến phát triển cộng đồng bền vững

2.1.1. Sự hiệu quả về hoạt động của các tổ Tiết kiệm và vay vốn

Nguồn: Kết quả khảo sát năm 2020.

Biểu đồ 1. Sự hiệu quả về hoạt động của các tổ Tiết kiệm và vay vốn (N = 356)

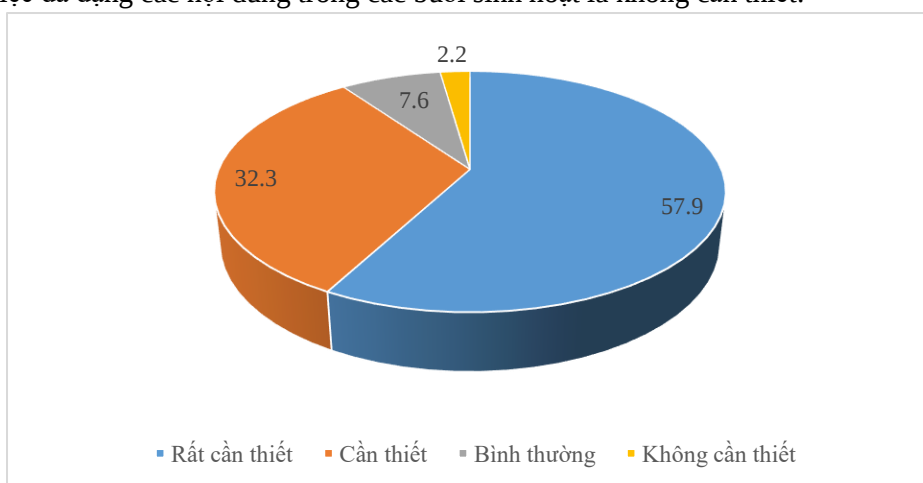
Trong phát triển cộng đồng, vai trò của các tổ/ nhóm tự nguyện trong cộng đồng rất quan trọng. Việc tổ chức và thúc đẩy sự hiệu quả hoạt động các tổ/ nhóm tự nguyện này hướng đến phát triển cộng đồng một cách bền vững là một trong những chiến lược được chú trọng và quan

tâm hiện nay. Biểu đồ 1 cho thấy, có 55.1% các thành viên tham gia khảo sát cho rằng hiện nay các tổ Tiết kiệm vay vốn hoạt động rất hiệu quả, 38.2% cho rằng là hiệu quả, 5.9% hoạt động bình thường và chỉ có tỉ lệ rất nhỏ 0.8% cho rằng hoạt động không hiệu quả.

Qua kết quả phân tích trên có thể thấy, phần lớn các thành viên cho rằng các tổ Tiết kiệm và vay vốn hiện nay hoạt động hiệu quả. Sự hoạt động hiệu quả của tổ tạo ra sự đáp ứng nhu cầu và mang lại sự thay đổi cho các thành viên. Tuy nhiên, để sự hiệu quả hướng đến mục tiêu cao hơn là phát triển năng lực và gia tăng các nguồn vốn trong cộng đồng thông qua các hoạt động của các tổ Tiết kiệm và vay vốn thì cần có những chiến lược và giải pháp phù hợp hơn nhằm hướng đến phát triển cộng đồng một cách bền vững.

2.1.2. Sự cần thiết đa dạng các nội dung sinh hoạt của các tổ Tiết kiệm và vay vốn

Sự đa dạng các nội dung trong buổi sinh hoạt của các tổ TK&VV rất quan trọng, đặc biệt là các nội dung hoạt động phi tài chính mang lại sự hiểu biết, kỹ năng cũng như năng lực của các thành viên trong quá trình tham gia. Khi được hỏi về sự cần thiết đa dạng các nội dung sinh hoạt của tổ TK&VV, Biểu đồ 2 cho thấy có 57.9% số thành viên tham gia khảo sát cho rằng là thực sự cần thiết, 32.3% cho rằng là cần thiết, 7.6% cho rằng là bình thường và chỉ có 2.2% ý kiến cho rằng việc đa dạng các nội dung trong các buổi sinh hoạt là không cần thiết.

Nguồn: Kết quả khảo sát năm 2020

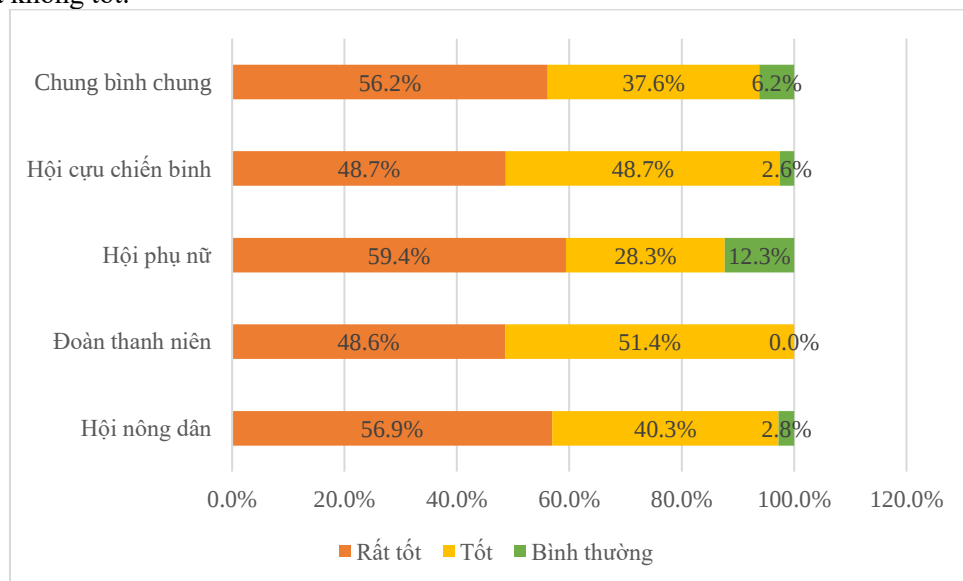
Biểu đồ 2. Sự cần thiết đa dạng các nội dung sinh hoạt trong tổ Tiết kiệm và vay vốn (N = 356)

Qua kết quả trên có thể thấy phần lớn các thành viên tổ cho rằng sự đa dạng các nội dung sinh hoạt trong tổ Tiết kiệm và vay vốn là thực sự cần thiết. Điều này cho thấy ngoài việc quan tâm đến các hoạt động liên quan đến tài chính thì các hoạt động phi tài chính trong hoạt động tổ là thực sự cần thiết và quan trọng đối với các thành viên tổ Tiết kiệm và vay vốn. Chính sự đa dạng các nội dung sinh hoạt, trao đổi và chia sẻ trong quá trình hoạt động tổ sẽ làm thay đổi cá nhân thể hiện ở việc nâng cao sự hiểu biết, kỹ năng và năng lực của các thành viên. Đây chính là thể hiện sự phát triển năng lực cộng đồng cũng như gia tăng các nguồn vốn (vốn con người), là tiền đề thúc đẩy sự phát triển cộng đồng bền vững.

2.1.3. Vai trò của cán bộ phụ trách xã và các tổ trưởng trong hoạt động của các tổ Tiết kiệm và vay vốn hiện nay

Trong hoạt động của các tổ/ nhóm thì vai trò cán bộ phụ trách và tổ trưởng/ trưởng nhóm rất quan trọng. Nếu cán bộ phụ trách hay tổ trưởng có năng lực và chuyên môn trong lĩnh vực phụ trách thì hoạt động của các tổ Tiết kiệm và vay vốn sẽ hiệu quả hơn. Khảo sát các thành viên tổ Tiết kiệm và vay vốn về vai trò của cán bộ phụ trách cấp xã và các tổ trưởng trong việc tổ chức và quản lý các tổ Tiết kiệm và vay vốn, Biểu đồ 3 cho thấy có đến 56.2% các thành viên

đánh giá vai trò của cán bộ phụ trách và tổ trưởng rất tốt; 37.6 % là đánh giá tốt. Trong khi đó chỉ có 6.2% cho là bình thường và không có thành viên nào đánh giá cán bộ phụ trách và các tổ trưởng là không tốt.

Nguồn: Kết quả khảo sát năm 2020.

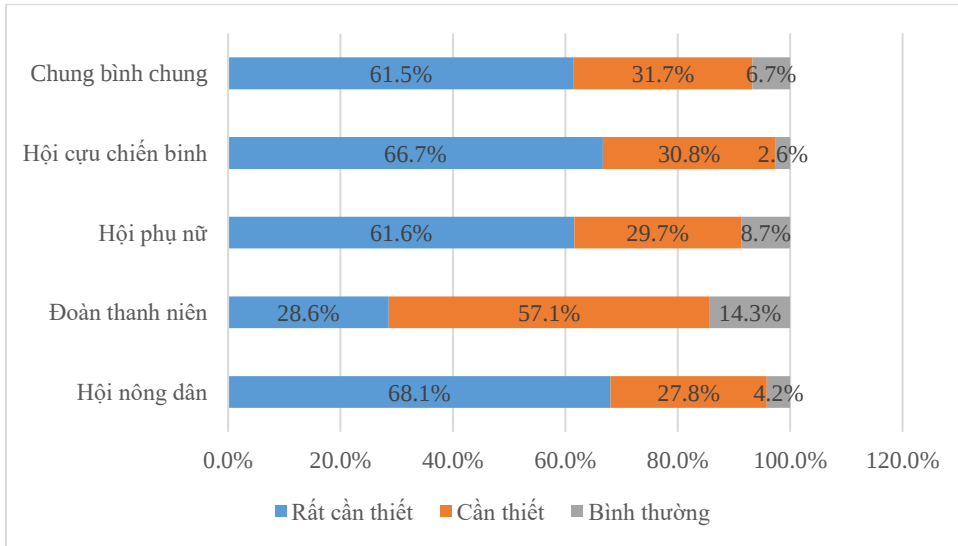
Biểu đồ 3. Thể hiện vai trò của cán bộ phụ trách xã và các tổ trưởng trong hoạt động của các tổ Tiết kiệm và vay vốn hiện nay (N = 356)

Bên cạnh đó, đánh giá về vai trò của cán bộ phụ trách cấp xã và tổ trưởng theo tổ chức chính trị - xã hội quản lý, biểu đồ 3 kết quả nghiên cứu cho thấy Hội phụ nữ là Hội đoàn thể có tỉ lệ cao nhất các thành viên tham gia đánh giá rất tốt (chiếm 59.4%), sau đó đến Hội nông dân (56.9%), tiếp đến là Hội cựu chiến binh và Đoàn thanh niên (lần lượt 48.7% và 48.6%). Kết quả cũng cho thấy, Đoàn thanh niên là đoàn thể duy nhất 100% các thành viên đánh giá rất tốt và tốt, trong khi đó Hội phụ nữ lại là đoàn thể có tỉ lệ này thấp nhất (chiếm 87.7%), sau đó đến Hội nông dân và Hội cựu chiến binh (lần lượt 97.2% và 97.4%). Với những kết quả phân tích trên cho thấy thực tế vai trò của cán bộ phụ trách và các tổ trưởng rất quan trọng trong tổ chức và quản lý nhằm hướng đến hiệu quả hoạt động của các tổ Tiết kiệm và vay vốn trong cộng đồng hiện nay.

2.1.4. Sự cần thiết nâng cao năng lực quản lý, điều hành của cán bộ phụ trách và các tổ trưởng các tổ Tiết kiệm và vay vốn

Trong phát triển bền vững, để nâng cao hiệu quả trong các hoạt động của các tổ Tiết kiệm và vay vốn cần nâng cao năng lực quản lý, điều hành hoạt động của các cán bộ quản lý và nhân viên phụ trách cấp xã trong hệ thống của Ngân hàng Chính sách xã hội. Biểu đồ 4 kết quả nghiên cứu cho thấy có đến 61.5% các thành viên cho rằng rất cần thiết, 31.7% cho rằng cần thiết và chỉ có 6.7% ý kiến cho rằng bình thường, không có thành viên nào phản hồi là không cần thiết.

Bên cạnh đó, xét theo các tổ chức chính trị - xã hội quản lý, biểu đồ 4 kết quả nghiên cứu cho thấy, Hội đoàn thể có tỉ lệ cao các thành viên cho rằng rất cần thiết nâng cao năng lực quản lý, điều hành của cán bộ phụ trách và các tổ trưởng tổ Tiết kiệm và vay vốn là Hội nông dân và Hội cựu chiến binh (lần lượt 68.1% và 66.7%), trong khi đó Đoàn thanh niên là đoàn thể có tỉ lệ này thấp nhất (chiếm 28.6). Trong tất cả các tổ chức chính trị - xã hội không có đoàn thể nào có thành viên cho rằng không cần thiết nâng cao năng lực quản lý, điều hành của cán bộ phụ trách và các tổ trưởng tổ Tiết kiệm và vay vốn.

Nguồn: Kết quả khảo sát năm 2020.

Biểu đồ 4. Sự cần thiết nâng cao năng lực quản lý, điều hành của cán bộ phụ trách và các tổ trưởng các tổ Tiết kiệm và vay vốn (N = 356)

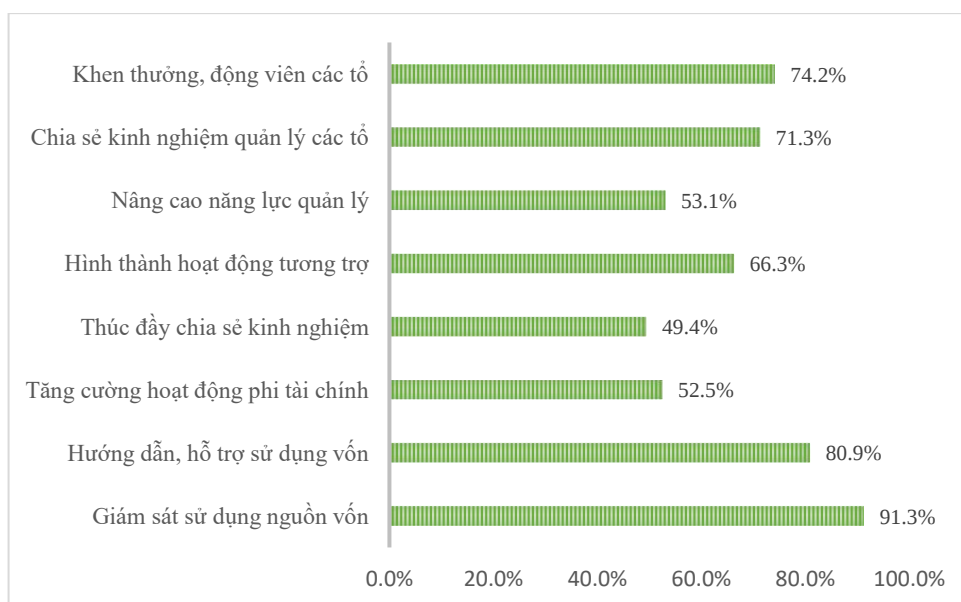
Kết quả phân tích cho thấy việc tổ chức và quản lý các hoạt động của các tổ Tiết kiệm và vay vốn hiện nay trong cộng đồng phần nào vẫn chưa hiệu quả và đồng đều ở các tổ. Do đó, sự cần thiết phải nâng cao năng lực các cán bộ quản lý và nhân viên phụ trách là rất quan trọng, hướng đến sự hiệu quả, mang lại những tác động sâu rộng có được từ hoạt động của các tổ Tiết kiệm và vay vốn.

2.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động của các tổ Tiết kiệm và vay vốn hướng đến phát triển cộng đồng bền vững

2.2.1. Thúc đẩy vai trò của tổ chức cung cấp dịch vụ tài chính vi mô trong việc tổ chức và quản lý các tổ Tiết kiệm và vay vốn

Ngân hàng Chính sách xã hội là tổ chức cung cấp dịch vụ tài chính vi mô chính thức lớn nhất và điển hình nhất hiện nay. Ngân hàng Chính sách xã hội ủy thác cho các tổ chức chính trị - xã hội quản lý như Hội phụ nữ, Hội nông dân, Đoàn thanh niên, Hội cựu chiến binh quản lý thông qua mô hình hoạt động theo tổ Tiết kiệm và vay vốn triển khai ở huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng. Biểu đồ 5 cho thấy các giải pháp mà các thành viên tổ Tiết kiệm và vay vốn đưa ra nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động của các tổ thể hiện rất đa dạng, thiết thực và phù hợp với yêu cầu thực tế tổ chức và quản lý tổ Tiết kiệm và vay vốn.

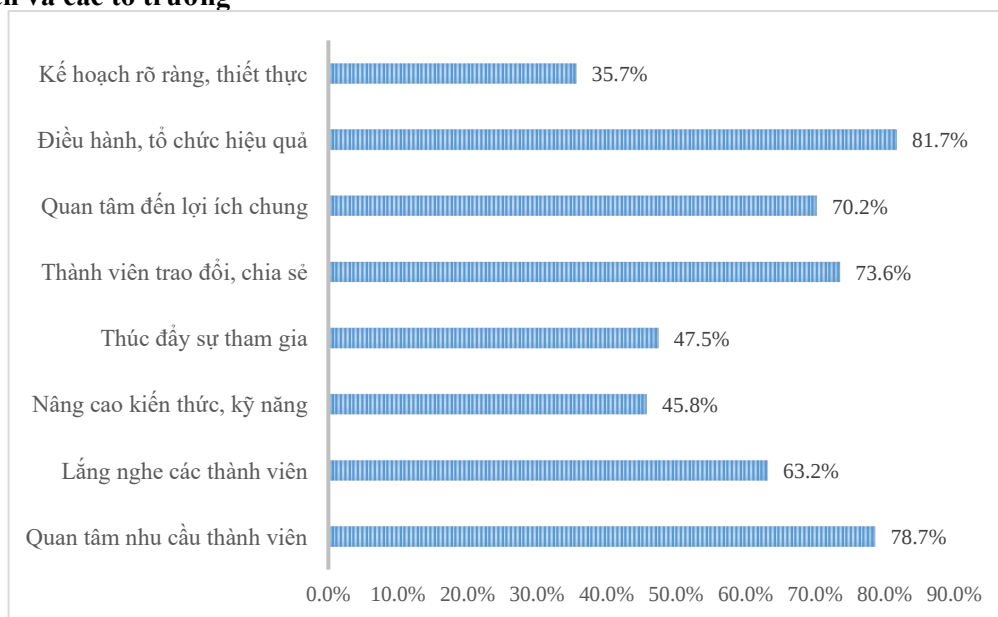
Biểu đồ 5 cho thấy, trong số các giải pháp mà các thành viên tổ Tiết kiệm và vay vốn đưa ra có nhóm giải pháp mà các thành viên đồng tình chiếm tỉ lệ cao như tăng cường kiểm tra, giám sát việc sử dụng các nguồn vốn (91.3%); hướng dẫn và hỗ trợ người dân trong quá trình sử dụng nguồn vốn (80.9%). Nhóm giải pháp các thành viên ủng hộ ở mức độ tương đối như khen thưởng, động viên các tổ hoạt động hiệu quả và các thành viên tiêu biểu (74.2%); đẩy mạnh hoạt động chia sẻ kinh nghiệm tổ chức, quản lý giữa các tổ (71.3%). Còn lại là nhóm giải pháp các thành viên ủng hộ ở mức độ vừa phải như khuyến khích hình thành các hoạt động tương trợ, giúp đỡ nhau trong tổ (66.3%); tăng cường các hoạt động nâng cao năng lực tổ chức, quản lý (53.1%); tăng cường các hoạt động phi tài chính (52.5%); và thúc đẩy các tổ chia sẻ kinh nghiệm làm ăn, sinh hoạt tổ (49.4%). Như vậy có thể thấy, các giải pháp mà phần lớn các thành viên tổ Tiết kiệm và vay vốn quan tâm lớn nhất vẫn tập trung vào các hoạt động liên quan đến việc sử dụng nguồn vốn. Các giải pháp đưa ra nhằm thúc đẩy hoạt động hiệu quả của các tổ Tiết kiệm và vay vốn, qua đó nâng cao năng lực cho các thành viên, góp phần thúc đẩy phát triển cộng đồng bền vững.

Nguồn: Kết quả khảo sát năm 2020.

Biểu đồ 5. Vai trò của các tổ chức cung cấp dịch vụ tài chính trong tổ chức và quản lý các tổ Tiết kiệm và vay vốn (N = 356)

2.2.2. Nâng cao hiệu quả tổ chức và quản lý các tổ Tiết kiệm và vay vốn của cán bộ phụ trách và các tổ trưởng

Nguồn: Kết quả khảo sát năm 2020.

Biểu đồ 6. Giải pháp nâng cao hiệu quả tổ chức và quản lý các tổ Tiết kiệm và vay vốn của cán bộ phụ trách và các tổ trưởng (N = 356)

Để nâng cao hiệu quả hoạt động của tổ Tiết kiệm và vay vốn thì vai trò của cán bộ phụ trách cấp xã và đặc biệt là vai trò của tổ trưởng các tổ rất quan trọng. Kết quả khảo sát các thành viên tham gia cho thấy cán bộ phụ trách và tổ trưởng các tổ cần quan tâm đến nhu cầu của các thành viên trong tổ; lắng nghe các thành viên trong tổ; nâng cao kiến thức, kỹ năng và năng lực quản lý; thúc đẩy sự tham gia của các thành viên; tạo môi trường thuận lợi để các thành viên trao

đổi, chia sẻ; quan tâm đến lợi ích chung của tổ và cộng đồng; điều hành, tổ chức hiệu quả; và xây dựng các kế hoạch rõ ràng, đáp ứng thiết thực.

Qua kết quả nghiên cứu Biểu đồ 6 cho thấy, nhóm giải pháp chiếm tỉ lệ cao nhất mà cán bộ phụ trách và tổ trưởng các tổ quan tâm là nhóm giải pháp hướng đến sự điều hành hiệu quả cũng như quan tâm đến nhu cầu của các thành viên tham gia (điều hành tổ chức hiệu quả 81.7%; quan tâm đến nhu cầu của các thành viên trong tổ 78.7%). Bên cạnh đó, nhóm giải pháp chiếm tỉ lệ các thành viên đồng tình tương đối tập trung vào nhóm giải pháp hướng đến quyền và lợi ích của các thành viên (tạo môi trường thuận lợi để các thành viên trao đổi, chia sẻ 73.6%; quan tâm đến lợi ích chung của tổ và cộng đồng 70.2%; và lắng nghe các thành viên trong tổ 63.2%). Ngoài ra, nhóm giải pháp chiếm tỉ lệ các thành viên đồng tình thấp nhất tập trung vào các giải pháp hướng đến sự tham gia của các thành viên cũng như bồi dưỡng năng lực phù hợp với hoạt động thiết thực (thúc đẩy sự tham gia của các thành viên 47.5%; nâng cao kiến thức, kỹ năng và năng lực quản lý 45.8%; và xây dựng kế hoạch rõ ràng, đáp ứng thiết thực 35.7%).

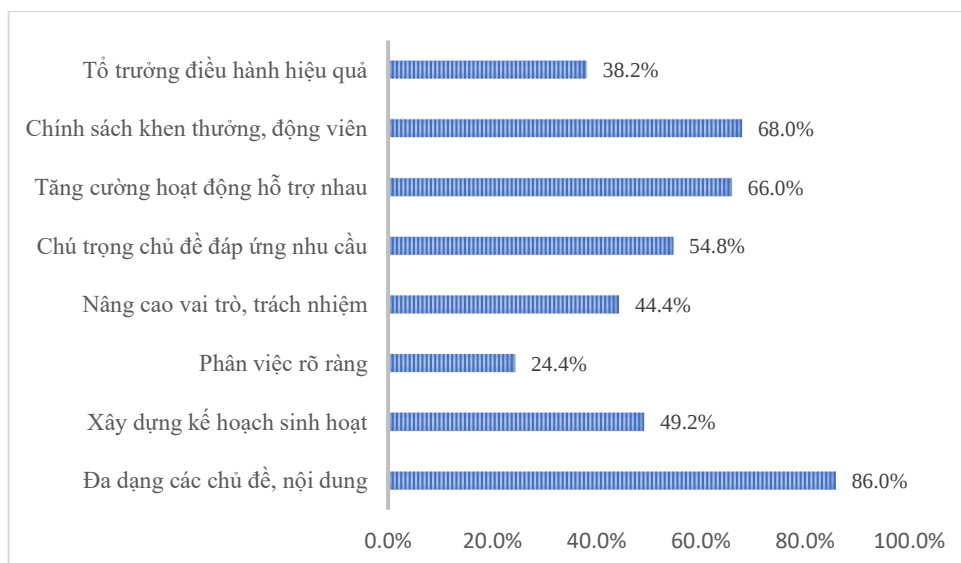
Như vậy có rất nhiều giải pháp đưa ra đối với cán bộ phụ trách và các tổ trưởng các tổ Tiết kiệm và vay vốn nhằm hướng đến việc tổ chức điều hành các hoạt động hiệu quả, hướng đến nâng cao hiệu quả tổ chức và quản lý các tổ Tiết kiệm và vay vốn trong cộng đồng hiện nay. Giải pháp các thành viên tổ Tiết kiệm và vay vốn quan tâm nhất vẫn là sự điều hành tổ chức hiệu quả cũng như quan tâm đến nhu cầu của các thành viên trong tổ Tiết kiệm và vay vốn. Vì trong phát triển cộng đồng bên cạnh việc đáp ứng nhu cầu của người thụ hưởng thì vai trò của các tổ/ nhóm rất quan trọng nên việc tổ chức điều hành hiệu quả sẽ góp phần thúc đẩy năng lực của các thành viên, góp phần phát triển cộng đồng bền vững.

2.2.3. Nâng cao chất lượng các nội dung sinh hoạt trong tổ Tiết kiệm và vay vốn

Thúc đẩy các hoạt động phi tài chính trong tổ là mục tiêu hướng tới của các tổ Tiết kiệm và vay vốn, đặc biệt là đa dạng các chủ đề, nội dung sinh hoạt đáp ứng nhu cầu thiết thực trong cuộc sống hàng ngày của các thành viên tham gia. Thông qua các chủ đề, nội dung sinh hoạt cho các thành viên có thêm những hiểu biết, kiến thức liên quan đến khoa học kỹ thuật trồng trọt chăn nuôi; đến đời sống văn hóa xã hội; kinh nghiệm trong làm ăn; các vấn đề nổi cộm đang xảy ra; chia sẻ cuộc sống hàng ngày; và chia sẻ kinh nghiệm quản lý và tổ chức các hoạt động trong tổ. Vậy cần có các giải pháp để thúc đẩy hơn nữa các hoạt động phi tài chính, hướng đến hiệu quả trong các buổi sinh hoạt tổ Tiết kiệm và vay vốn nhằm mang lại những kiến thức và sự hiểu biết của các thành viên khi tham gia.

Kết quả nghiên cứu cho thấy, các giải pháp các thành viên các tổ Tiết kiệm và vay vốn đưa ra như đa dạng các chủ đề, nội dung sinh hoạt; tổ cần xây dựng kế hoạch sinh hoạt các chủ đề; giao trách nhiệm cho từng thành viên; nâng cao vai trò, trách nhiệm của các thành viên; chú trọng các chủ đề đáp ứng nhu cầu và phù hợp với tình hình thực tế; tăng cường các hoạt động để các thành viên làm việc, hỗ trợ và giúp đỡ nhau; có những chính sách khen thưởng, động viên các tổ, các thành viên; và tổ trưởng điều hành hiệu quả.

Biểu đồ 7 cho thấy, giải pháp mà có tỉ lệ cao nhất thành viên các tổ Tiết kiệm và vay vốn đồng tình là đa dạng các chủ đề, nội dung sinh hoạt (chiếm 86%). Đây là ý kiến phản hồi nhận được phần lớn sự đồng tình của các thành viên tham gia. Tiếp theo là nhóm giải pháp như có những chính sách khen thưởng, động viên các tổ, các thành viên (chiếm 68%); tăng cường các hoạt động để các thành viên làm việc, hỗ trợ và giúp đỡ nhau (66%). Hai giải pháp này tập trung việc thúc đẩy tinh thần trách nhiệm, động viên các thành viên trong việc nỗ lực tham gia các hoạt động cũng như tạo môi trường thuận lợi để các thành viên có cơ hội làm việc chung với nhau và hỗ trợ giúp đỡ nhau thể hiện tinh thần tương trợ, thân thiết và tin cậy với nhau giữa các thành viên trong tổ. Trong khi đó giải pháp giao trách nhiệm, phân việc rõ ràng chiếm tỉ lệ các thành viên đồng tình thấp nhất (24.4%).

Nguồn: Kết quả khảo sát năm 2020.

Biểu đồ 7. Các giải pháp nâng cao chất lượng các nội dung sinh hoạt trong tổ Tiết kiệm và vay vốn (N = 356)

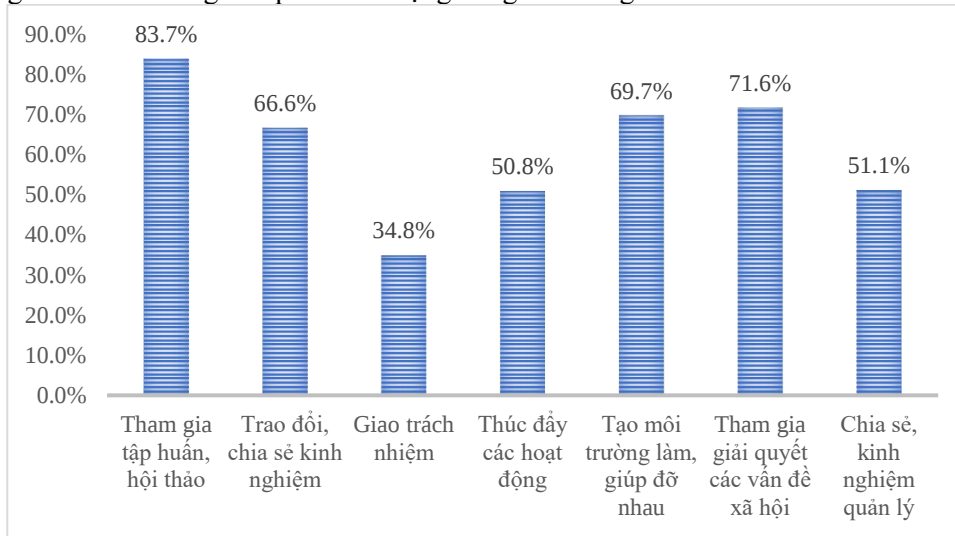
Như vậy, kết quả phân tích trên có thể thấy, các giải pháp mà có tỉ lệ các thành viên tổ Tiết kiệm và vay vốn đồng tình cao nhất là các giải pháp này tập trung vào việc xây dựng sự đa dạng các chủ đề sinh hoạt đáp ứng nhu cầu thiết thực cũng như việc thúc đẩy tinh thần trách nhiệm, động viên các thành viên trong việc nỗ lực tham gia các hoạt động cũng như tạo môi trường thuận lợi để các thành viên có cơ hội làm việc chung với nhau và hỗ trợ giúp đỡ nhau thể hiện tinh thần tương trợ, thân thiết và tin cậy với nhau giữa các thành viên trong tổ. Chính các giải pháp quan trọng này sẽ gia tăng năng lực các thành viên, tạo dựng một tinh thần vì cộng đồng, hướng tới cộng đồng tự lực và bền vững.

2.2.4. Phát triển kỹ năng cũng như năng lực của các thành viên tổ Tiết kiệm và vay vốn

Kết quả nghiên cứu cho thấy, các giải pháp các thành viên tham gia khảo sát đưa ra nhằm phát triển kỹ năng cũng như năng lực của các thành viên tổ Tiết kiệm và vay vốn bao gồm tham gia các khóa tập huấn, hội thảo; tích cực tham gia trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm; giao trách nhiệm công việc cho từng thành viên; thúc đẩy các hoạt động hướng đến cộng đồng của các tổ; tạo môi trường các thành viên làm việc cùng nhau, giúp đỡ nhau; khuyến khích tham gia giải quyết các vấn đề xã hội tại cộng đồng; và thường xuyên chia sẻ, kinh nghiệm tổ chức, quản lý.

Biểu đồ 8 kết quả nghiên cứu cho thấy, trong số các giải pháp mà thành viên các tổ Tiết kiệm và vay vốn đưa ra nhằm phát triển kỹ năng cũng như năng lực của các thành viên thông qua việc tham gia vào tổ Tiết kiệm và vay vốn thì giải pháp tham gia các khóa tập huấn, hội thảo chiếm tỉ lệ cao nhất (83.7%), sau đó đến giải pháp khuyến khích tham gia giải quyết các vấn đề xã hội tại cộng đồng (71.6%); tạo môi trường các thành viên làm việc cùng nhau, giúp đỡ nhau (69.7%); và tích cực tham gia trao đổi chia sẻ kinh nghiệm (66.6%). Điều này cho thấy, việc tham gia các khóa tập huấn, hội thảo hay trao đổi chia sẻ kinh nghiệm thường xuyên sẽ giúp cho các thành viên phát triển kỹ năng và năng lực tốt nhất. Vì môi trường tập huấn với các chủ đề đáp ứng nhu cầu, liên quan đến cuộc sống thường ngày sẽ giúp các thành viên tham gia tích cực vào các hoạt động học tập, hợp tác làm việc nhóm, chia sẻ những kinh nghiệm có được thông qua trải nghiệm trong làm ăn và cuộc sống hàng ngày. Bên cạnh đó, việc tham gia tích cực vào các hoạt động giải quyết vấn đề trong cộng đồng cũng như tạo môi trường các thành viên làm việc, giúp đỡ nhau sẽ tăng kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng tổ chức công việc cũng như khả năng giải quyết vấn đề, năng lực ra quyết định của các thành viên khi tham gia. Môi trường

làm việc cùng nhau sẽ tăng năng lực làm việc hợp tác, liên kết giữa các thành viên vì lợi ích chung của tổ và hướng đến phát triển cộng đồng bền vững.

Nguồn: Kết quả khảo sát năm 2020.

Biểu đồ 8. Các giải pháp phát triển kỹ năng cũng như năng lực của các thành viên tổ Tiết kiệm và vay vốn (N = 356)

3. Kết luận

Như vậy, kết quả nghiên cứu cho thấy các giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động của các tổ Tiết kiệm và vay vốn như thúc đẩy vai trò của các tổ chức cung cấp dịch vụ tài chính và quản lý; giải pháp nâng cao vai trò của cán bộ phụ trách cấp xã và các tổ trưởng; giải pháp nâng cao chất lượng các nội dung sinh hoạt trong tổ; và giải pháp phát triển kỹ năng cũng như năng lực của các thành viên tổ Tiết kiệm và vay vốn. Mục tiêu cho thấy, bên cạnh mang lại hiệu quả về kinh tế (người dân có nguồn vốn vay) thì mục tiêu xem chính sách như là công cụ để nâng cao năng lực cộng đồng và phát triển các nguồn vốn lại được quan tâm và chú trọng. Đây chính là những giải pháp quan trọng để nâng cao năng lực nhằm huy động sự tham gia tự nguyện của người dân vào các hoạt động mang lại lợi ích cho cộng đồng. Kết quả này cũng cho thấy vai trò quan trọng của các tổ/ nhóm tự nguyện (các tổ Tiết kiệm và vay vốn) trong cộng đồng hướng đến phát triển cộng đồng một cách bền vững.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Nguyễn Kim Anh, 2010. *Phát triển Tài chính vi mô ở khu vực nông nghiệp, nông thôn Việt Nam*. Nxb Thống kê, Hà Nội.
- [2] Diaz, Luis, 2007. "Community capacity and micro-economic development: a study from Peru". *International Journal of Social Welfare*, 339–348.
- [3] Horvath, 2001. *Building community capacity through group Loans for Minority populations in Canada*. University of Calgary.
- [4] Larance, 1998. *Building social capital from the center: A village level investigation of the Grameen Bank*. PRPA Working Paper No.22, Grameen Trust.
- [5] Habte, 2016. *The Impact of Microfinance on Household Livelihoods: Evidence from Rural Eritrea*. University of Western Cape.

- [6] Namrata Anand, 2013. *Impact of microfinance on sustainable rural livelihood: an analytical study*. Dayalbagh educational institute (Deemed university).
- [7] Alexander Ferka, 2011. *The impact of microfinance on the livelihood of women in rural communities: A case study of Jaman south district, Ghana*. Kwame Nkrumah University of Science and Technology.
- [8] Kuhinur, Rokonzaman, 2009. *Impact of Grameen Bank micro credit on change in livelihood status of women beneficiaries*. 7(2): 381 – 386, 2009, J.Bangladesh Agril. University.
- [9] Eoin Wrenn, 2007. *Perceptions of the Impact of Microfinance on Livelihood Security. Research and Perspectives on Development Practice (DSC)*.
- [10] Hà Thị Ân, 2012. *Đánh giá tác động kinh tế - xã hội của chương trình tín dụng ưu đãi hộ nghèo của Ngân hàng chính sách xã hội tỉnh Lâm Đồng*. Đại học Đà Lạt.
- [11] Nguyễn Kim Anh, Ngô Văn Thứ, Lê Thanh Tâm, Nguyễn Thị Tuyết Mai, 2011. *Tài chính vi mô với giảm nghèo tại Việt Nam – kiểm định và so sánh*. Nxb Thống kê, Hà Nội.
- [12] Đặng Ngọc Quang, 2009. *Vai trò và tác động của tín dụng nhỏ theo nhóm với phụ nữ nông thôn vùng ven Sông Đà*. Trung tâm dịch vụ phát triển nông thôn RDSC.

ABSTRACT

Solutions to improve the operation efficiency of Village Savings & Loan associations toward sustainable community development

Do Van Toan

Faculty of Sociology and Social Work, Dalat University

In today's community development, capacity building and community capital developing through social-welfare programs and policies is prioritized for integrated implementation for building the self-help community. Especially the important role of voluntary groups in the community towards sustainable development. With the sample of 356 VSLA members, the survey results have brought out the solutions for improving the microfinance activities via VSLA model such as promoting the role of financial and financial management service providers; improving the role of commune-level in-charged officers and group leaders; enhancing the quality of VSLA's activities; and developing VSLA members' skills and capacities. These are important solutions to build community capacity and mobilize people's voluntary participation in activities that would help develop the community sustainably.

Keywords: sustainable development, community development, microfinance, village Savings & Loan Associations, social and political organizations.